

УДК 347.44 (477)

Олексій Діба,*аспірант Науково-дослідного інституту приватного права
і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака
Національної академії правових наук України*

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ УМОВ ДОГОВОРУ ПІДРЯДУ НА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЕКТНИХ РОБІТ

Статтю присвячено аналізу поняття та ознак правопорушень у сфері відносин із проведення проектних робіт. Обґрунтовується, що порушення підрядних договорів є родовою категорією, оскільки охоплює такі поняття, як невиконання та неналежне виконання такого зобов'язання. Ознаками порушення сторонами зобов'язань у сфері проведення проектних робіт є: а) відхилення порушника від договірних умов за будь-яким з елементів виконання; б) невиконання або неналежне виконання безпосередніх зобов'язань, що становлять зміст договору підряду на проведення проектних робіт; в) протиправність. Встановлено, що об'єктом порушення зобов'язання з проведення проектних робіт є обов'язок (обов'язки) контрагентів, що становлять його зміст.

Ключові слова: договір підряду на проведення проектних робіт, модус виконання, правопорушення, невиконання, неналежне виконання, склад цивільного правопорушення, правові наслідки, протиправність.

Порушення сторонами взятих на себе зобов'язань за цивільно-правовим договором є юридичними фактами, що істотно впливають не лише на майнову сферу сторін, але і на саме договірне правовідношення, що відображається у: 1) порушенні майнових прав контрагента за договором; 2) зміні зобов'язання, передусім його змісту, або виникненні нового додаткового зобов'язку. Тобто правопорушення у сфері договірних підрядних відносин є тими юридичними фактами, які породжують правовідносини між правопорушником і потерпілим (п. 4 ч. 2 ст. 11 ЦК) і формують певні вимоги потерпілого до деліквента про відшкодування шкоди, завданої його протиправними діями [1, с. 297]. Відповідно, порушення зобов'язань за договором підряду на проведення проектних робіт означає допущення відступів від модусу належного виконання під час вчинення зобов'язаною стороною дій (чи утримання від їх вчинення), відповідно до яких має виконуватися зобов'язання.

Отже, насамперед зазначимо, що в радянські часи командно-адміністративного механізму регулювання приватних правовідносин законодавець в ЦК УРСР 1963 р. не визначав ні поняття, ні види порушень зобов'язань, відповідно, не акцентуючи значної уваги на потребі визначення наслідків таких порушень. Якщо тогочасний обмежений підхід до визначення можливих порушень зобов'язань та їх правових наслідків можна пояснити превалюванням у різномірних нормативно-правових актах дисциплінарних, адміністративних, кримінально-пра-

вових засобів впливу на правопорушника, то сьогодні потреба у закріпленні та дослідженні зазначених питань, зважаючи на превалювання диспозитивного методу регулювання цивільних правовідносин, є надзвичайно важливою.

Зважаючи на вищенаведене, доцільно відзначити, що у вітчизняній цивілістиці питання правової природи порушення договірного зобов'язання здебільшого розглядається в контексті вчення про цивільно-правову відповідальність, її підстави та умови, при цьому вказується на те, що має місце цивільне правопорушення [2, с. 5; 3, с. 227–228; 4, с. 273; 5, с. 283]. Пояснювалось це значними труднощами у визначенні того, що таке цивільне правопорушення [6, с. 278], зважаючи на пануючу у розкритті сутності цивільного правопорушення концепцію про склад цивільного правопорушення [3, с. 227–228]. Показовою з цього приводу є доволі спірна позиція І. С. Кандафарової: «якщо не говорити про склад цивільного правопорушення, то необхідно взагалі відмовитись від цього терміна, оскільки поняття «правопорушення» у даному разі втрачає будь-який сенс» [7, с. 175].

Щодо можливості визначення правової природи порушення договірного зобов'язання виключно через його складові елементи (умови) доцільно навести твердження Г. К. Матвеева, що склад цивільного правопорушення є сукупністю певних ознак правопорушення, які характеризують його як достатню підставу відповідальності [2, с. 6]. Виходячи з цього, можемо зробити висновок, що вчений вже в ті часи наголошував на

необхідності розгляду сутності порушення зобов'язання через його ознаки, акцентуючи на недопустимості отождолення ознак порушення зобов'язання і умов настання їх наслідку. Відповідно, наявність у діях (бездіяльності) суб'єкта виконання ознак складу цивільного правопорушення має значення і впливає саме на наслідки порушення підрядного зобов'язання, а не на його сутність як правової категорії. Тобто, аналізуючи види порушень договірних зобов'язань з проведення проектних робіт, доцільно відрізнити ознаки порушення підрядного зобов'язання та його склад як сукупність умов (дія (бездіяльність), шкода, причинний зв'язок, вина).

Виходячи з цього, аналіз юридичної природи договірних правопорушень передбачає розгляд безлічі їх ознак і взаємозв'язків у системі цивільно-правового регулювання [8, с. 135–136]. Із цього приводу доцільно підтримати позицію О. С. Гришка, що порушення договірних зобов'язань є самостійною категорією, що може розглядатися як: а) поведінка особи, якою вона порушує зобов'язання, що виникло на підставі договору; б) специфічний стан договірних правовідношення; в) підстадія договірних зобов'язань; г) визначений у часі момент, з настанням якого зобов'язання є порушеним; ґ) підстава застосування передбачених договором та/або законом способів правового захисту [9, с. 33].

Як видається, запропонований О. С. Гришком підхід є прийнятним щодо правопорушень у досліджуваній нами сфері, оскільки навряд чи доцільно до поняття порушення договору підряду на проведення проектних робіт вводити такі умови, як суб'єктивна сторона, негативні наслідки порушення та причинний зв'язок, адже вже сам факт невиконання чи неналежного виконання боржником взятих на себе зобов'язань за договором слугує підставою констатації порушення договірних умов. Крім того, це пов'язується з наявністю інших засобів захисту, можливість використання яких прямо не ставиться у залежність від вини боржника чи завдання кредитору збитків [10, с. 199].

Отже, аналізуючи правопорушення у сфері проведення проектних робіт, слід зазначити, що вони є тими юридичними фактами, які породжують правовідносини між правопорушником і потерпілим і формують певні вимоги потерпілого до деліквента про відшкодування шкоди, завданої його противоправними діями. Специфічною ознакою порушення контрагентом взятих на себе зобов'язань із проведення проектних робіт є те, що воно може наступити як унаслідок порушення норм закону, так і внаслідок

невиконання або неналежного виконання положень договору підряду на проведення проектних робіт, однак за умови, що договір відповідає імперативним вимогам, що діють у момент його укладення.

Законодавець у ст. 610 ЦК України визначає порушення зобов'язання як родову категорію без розкриття її сутності, що за правилами логічного мислення іменується індуктивним визначенням [11, с. 167–168], відрізняючи невиконання та виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання). При цьому таке загальне визначення поширюється не лише на всі види договірних зобов'язань, але і на недоговірні зобов'язання. Разом із тим розуміння порушення договірних зобов'язань через його невиконання або неналежне виконання не може дати нам необхідного уявлення про його сутність як правової категорії. Більше того, навіть правова доктрина натеper не наводить єдиної концепції щодо розуміння порушення зобов'язання як правового явища, зазначаючи, що порушення договірних зобов'язань є відхиленням від умов належного виконання за будь-яким з його елементів та порушує суб'єктивне цивільне право кредитора та/або інших осіб [9, с. 8]; є об'єктивним фактом відсутності результату (належного виконання), на який було спрямоване зобов'язання і на який розраховував кредитор при його укладенні, що передбачає порушення покладеного на боржника обов'язку при одночасному порушенні суб'єктивного права кредитора [12, с. 8]; є, передусім, недозволеною дією, тобто дією, забороненою об'єктивним правом [13, с. 392; 14, с. 337].

Зважаючи на вищенаведене, доцільно наголосити, що об'єктом порушення зобов'язання з проведення проектних робіт є обов'язок (обов'язки) контрагентів, що становлять його зміст. Тобто важливою ознакою порушення сторонами договірних зобов'язань з проведення проектних робіт є порушення умов такого зобов'язання у формі невиконання чи неналежного виконання взятих на себе обов'язків, які формують зміст договору. Тобто порушення сторонами зобов'язань за договором на проведення проектних робіт передбачає відхилення сторони (найчастіше підрядника, а у певних випадках – субпідрядника, на якого підрядником покладено виконання окремих етапів проектних робіт) при проведенні проектних робіт від правил, тобто від умов виконання за будь-яким з елементів належного виконання договірних зобов'язань (тобто зазначені дії вчинені з порушенням умов щодо предмета і

способу виконання, суб'єктного складу, місця, строку (терміну) виконання тощо).

Відповідно, порушення контрагентами договірної зобов'язання простежується у разі невчинення стороною діяння (одностороннього правочину), спрямованого на виконання зобов'язання, відповідно до умов договору, вимог актів законодавства, звичаїв, вимог, що звичайно ставляться та загальних засад цивільного законодавства. Тобто оскільки виконання зобов'язання – це вчинення боржником певної дії (утримання від неї) щодо виконання робіт чи їх оплати, то невиконання зобов'язання можна охарактеризувати як невчинення боржником тих дій, що становлять предмет зобов'язання.

Отже, ознаками порушення сторонами зобов'язань у сфері проведення проектних робіт є: а) відхилення порушника від договірних умов за будь-яким з елементів виконання; б) невиконання або неналежне виконання відповідно до умов договору чи вимог актів цивільного законодавства безпосередніх обов'язків, що становлять зміст договору підряду на проведення проектних робіт; в) протиправність, що має об'єктивний характер та відображається у порушенні вимог ЦК України, інших спеціальних нормативно-правових актів, умов договору, звичаїв ділового обороту.

Зазначене підтверджується матеріалами судової практики. Так, у справі за позовом КП Теплопостачання міста (замовник) до ТОВ «ЕО «Проект монтаж наладка» (виконавець) про стягнення 10224 грн. збитків за договором на проведення робіт з розробки проектно-кошторисної документації встановлено, що за умовами п.п. 5.1., 5.2. договору на проведення робіт з розробки проектно-кошторисної документації від 08.08.2014 підрядник відповідає за недоліки, виявлені згодом у ході будівництва, а також у процесі експлуатації об'єкта, створеного на основі виконаної проектно-кошторисної документації і результатів пошукових робіт.

Одеським апеляційним господарським судом встановлено, що обумовлені договором роботи були виконані підрядником та прийняті замовником без зауважень, що підтверджується актом здачі-приймання виконаних робіт від 13.01.2015 та сторонами не заперечується. Відповідно до складеного ДФІ в Одеській області акта № 810-16/20 від 05.11.2015 «Про результати ревізії фінансово-господарської діяльності КП Теплопостачання міста за період з 01.07.2014 р. по 31.07.2015 р.» виявлено завищення вартості проектних робіт у сумі 10 224 грн., що призвело до матеріальної шкоди. КП Теплопостачання міста звернулося до ТОВ «ЕО

«Проект монтаж наладка» з претензією щодо сплати надмірно виплачених коштів, на що отримало відповідь, в якій позивачу повідомлено, що проектна документація відповідає технічному завданню, вимогам ДСТУ та пройшла державну експертизу сертифікованими фахівцями, з огляду на що у поверненні коштів відмовлено.

Відмовляючи у задоволенні позовних вимог, господарський суд Одеської області, з рішенням якого погодився Одеський апеляційний господарський суд, виходив із того, що позивачем не доведено порушення відповідачем умов договору на проведення робіт із розробки проектно-кошторисної документації, а отже, і наявності складу цивільного правопорушення, що унеможливило застосування такої міри відповідальності, як стягнення збитків. Так, із встановлених судом обставин справи вбачається, що правовідносини між сторонами виникли на підставі договору, в якому сторони вільно на власний розсуд визначили обсяг робіт, що підлягають виконанню, та їх вартість, оскільки відповідно до наведених вимог законодавства ці умови є обов'язковими для сторін, тому вони були ними виконані. Під час судового розгляду позивачем не доведено понесення ним додаткових, не передбачених договором витрат, що перевищують загальну вартість робіт за договором, з вини відповідача і за відсутності погодження позивача з такими витратами. Щодо складеного ДФІ в Одеській області акта «Про результати ревізії фінансово-господарської діяльності КП Теплопостачання міста за період з 01.07.2014 р. по 31.07.2015 р.» зроблено висновок, що такий акт ревізії не може змінювати чи припиняти договірні правовідносини сторін. Отже, акт ревізії фінансово-господарської діяльності не є належним доказом порушення відповідачем зобов'язань за договором та спричинення збитків позивачу. Тому, оскільки між сторонами у справі було укладено договір на проведення робіт з розробки проектно-кошторисної документації, а кошти, які позивач просить стягнути з відповідача, отримано останнім як оплату належно виконаних за договором робіт, то такі кошти набуто за наявності правової підстави договору і вони не можуть вважатися збитками [15].

Окремі особливості притаманні порушенню обов'язків за договором підряду на проведення проектних робіт у разі залучення субпідрядника до виконання зобов'язань за досліджуванним договором. Так, субпідрядник, що залучається до підготовки частини або й всієї проектно-кошторисної документації, виходячи зі змісту ст. 838 ЦК України, не замінює генпідрядника і не стає додатковим

боржником. Замовник, за загальним правилом, не вступає із субпідрядником в жодні правовідносини, і, отже, зобов'язаною особою перед ним залишається генеральний підрядник, який цілком відповідає перед ним за належне виконання всіх своїх обов'язків, в тому числі за їх невиконання або неналежне виконання залученою ним третьою особою (субпідрядником) [1, с. 305]. Тобто, замовник, за загальним правилом, не вступає з такою особою в жодні правовідносини, і, отже, зобов'язаною особою перед ним залишається виконавець, який відповідає перед ним за порушення взятих на себе договірних обов'язків [16, с. 275].

Прикладом наведеного може слугувати справа за позовом ТОВ «Ютем-Інжиніринг» до ТОВ «Укренергопром-3» про стягнення 1 759 632,34 грн. У ході розгляду справи колегією суддів Вищого господарського суду України встановлено, що 01.08.2008 між ТОВ «КОНТУРГЛОБАЛ СОЛУШНС Україна» як замовником та дочірнім підприємством «Ютем-Інжиніринг» ВАТ «Південтеплоенергомонтаж» (правонаступником якого є ТОВ «Ютем-Інжиніринг») як генпідрядником укладено договір будівельного підряду, за умовами якого генпідрядник взяв на себе зобов'язання розробити та погодити в порядку, передбаченому договором, з органами державної влади проектну документацію, побудувати об'єкт відповідно до проектної документації та забезпечити настання значного завершення та кінцевого завершення. Згідно з п. 10.1 договору генпідрядник із залученням субпідрядників в строки, зазначені в графі робіт, розробляє проект та робочу документацію відповідно до узгоджених сторонами завдань на проектування, інших вихідних даних, наданих замовником в обсязі, необхідному для розробки проектної документації, законодавством і цим договором, а також спільно із замовником погодити проект з органами державної влади відповідно до законодавства.

У процесі експлуатації виконаного позивачем об'єкта з'ясувалось, що він не може повною мірою задовольнити потреб замовника та, відповідно, тієї мети, з якою його було збудовано, оскільки розробленою відповідачем проектною документацією не було враховано термоциклічне навантаження на устаткування ТЕЦ, що виникало внаслідок непостійного споживання заводом Кока-Кола пари (пароспоживання може варіюватися від 0 до 16,4т/год (зимовий режим). Як наслідок, обладнання, яке було підібрано відповідачем для об'єкта, розраховане для роботи в базовому режимі навантажень, не може працювати в умовах непостійного («рвано-

го») режиму пароспоживання заводом та постійно виходить із ладу через термоциклічне навантаження на нього.

Колегією суддів Вищого господарського суду України в ході розгляду справи було встановлено відсутність факту порушення субпідрядником вихідних вимог до проведення проектних робіт замовника, оскільки субпідрядник на момент підписання завдання на проектування як додатку до договору на проектування міг використовувати тільки ті вихідні дані, які існували на той момент і які були надані замовником. За таких обставин судами обґрунтовано визнано безпідставним твердження позивача про обізнаність субпідрядника щодо відповідного режиму пароспоживання заводом ПП «Кока-Кола Беверіджиз Лімітед Україна», оскільки він знав тільки той режим пароспоживання, який був доведений йому генпідрядником, і міг використовувати для розробки проекту тільки ті вихідні дані, які погоджені усіма сторонами. Технічні умови на підключення до мереж заводу іноземного підприємства «Кока-Кола Беверіджиз Лімітед Україна», листи ПП «Кока-Кола Беверіджиз Лімітед Україна», ТОВ «Контур-Глобал Солушнс Україна», які є вихідними даними для розробки проекту, свідчать про те, що субпідрядник діяв із дотриманням вимог законодавства України у частині збору інформації та використання інформації для проектування [17].

Щодо такої ознаки, як протиправність, доцільно зазначити, що дія боржника є протиправною, якщо вона прямо заборонена законом, договором, вимогами, що звичайно ставляться, або загальними засадами (принципами) цивільного законодавства [18, с. 537]. Загалом протиправність є обов'язковою ознакою порушення договірної зобов'язання з проведення проектних робіт у тому числі у разі, коли воно сталось не тільки у зв'язку з порушенням обов'язків замовником чи підрядником, а й внаслідок випадку або непереборної сили. У разі наявності передбачених ст. 617 ЦК України обставин йдеться про протиправність не поведінки боржника, а невідповідність праву самого факту порушення зобов'язання (відсутність неналежного виконання). У цьому разі умова протиправності стосується не дій (бездіяльності) боржника, а самого порушення суб'єктивних цивільних прав [19, с. 714]. З цього приводу в німецькій правовій доктрині поширеним є підхід щодо використання терміна «порушення обов'язків», а не терміна «протиправність поведінки». Пояснюється це тим, що зміст загального поняття «порушення обов'язків» доцільніше розкри-

вати через конкретизацію порушень конкретних обов'язків у конкретних випадках.

Як видається, запропонований німецькою правовою доктриною підхід до визначення протиправності поведінки, коли визначається конкретний перелік обов'язків, невиконання або неналежне виконання яких тягне цивільно-правову відповідальність, має як певні переваги, так і певні недоліки. Так, коли на законодавчому рівні чітко визначається перелік обов'язків суб'єкта, легше здійснювати контроль за їх виконанням, з іншого – оскільки у сфері виконання робіт обов'язки виникають із правочинів як передбачених законом, так і не передбачених, визначити їх вичерпний перелік видається неможливим [1, с. 306]. Водночас вищенаведений підхід щодо використання терміна «порушення обов'язків», а не терміна «протиправність поведінки» є найбільш зручним для аналізу видів правопорушень у сфері досліджуваних нами відносин, які передбачені законодавцем у гл. 61 ЦК України.

Отже, під порушенням умов договору підряду на проведення проектних робіт доцільно розуміти невиконання або неналежне виконання контрагентами взятих на себе за договором обов'язків, що становлять зміст договору підряду на проведення проектних робіт, недотримання вимог чинного законодавства України, звичаїв ділового обороту, що призводить до відсутності результату проектних робіт та передбачає застосування до правопорушника мір цивільно-правової відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Гриняк А. Б. Теоретичні засади правового регулювання підрядних зобов'язань у цивільному праві України : монографія / А. Б. Гриняк. – Київ, 2013. – С. 297, 305, 306.
2. Матвеев Г. К. Основания гражданско-правовой ответственности / Г. К. Матвеев. – Москва, 1970. – С. 5.
3. Договірне право України. Загальна частина : навчальний посібник / [Боднар Т. В., Дзера О. В., Кузнецова Н. С. та ін.]; за ред. О. В. Дзери. – Київ, 2008. – С. 227–228.
4. Гриняк А. Б. Правові наслідки порушення підрядних договірних зобов'язань // Особливості захисту суб'єктивних цивільних прав : монографія / [за заг. ред. О. Д. Крупчана та В. В. Луця]. – Київ, 2012. – С. 273.
5. Надьон В. В. Суб'єктивний обов'язок як елемент змісту цивільних правовідносин : монографія / В. В. Надьон. – Харків, 2017. – С. 283.
6. Покровский И. А. Основные проблемы гражданского права / И. А. Покровский. –

[3-е изд., стереотип.]. – Москва, 2001. – С. 278.

7. Канзафарова И. С. Теория гражданско-правовой ответственности / И. С. Канзафарова. – Одеса, 2006. – С. 175.

8. Ситнік О. М. Договір побутового підряду за цивільним законодавством України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право та цивільний процес сімейне право міжнародне приватне право» / О. М. Ситнік. – Київ, 2015. – С. 135–136.

9. Гришко О. С. Порушення договірних зобов'язань: поняття, види, правові наслідки : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право та цивільний процес сімейне право міжнародне приватне право» / О. С. Гришко. – Київ, 2013. – С. 33, 8.

10. Ткачук А. Л. Значення вини у відносинах відповідальності за порушення договірних зобов'язань : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право та цивільний процес сімейне право міжнародне приватне право» / А. Л. Ткачук. – Одеса, 2002. – С. 199.

11. Конверський А. Є. Логіка : підручник для студ. юрид. ф-тів / А. Є. Конверський. – Київ, 2004. – С. 167–168.

12. Синявская М. С. Нарушение договорного обязательства и его правовые последствия: основные тенденции в свете сравнительно-правового анализа : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / М. С. Синявская. – Москва, 2007. – С. 8.

13. Шершеневич Г. Ф. Учебник русского гражданского права / Г. Ф. Шершеневич // По изд. 1907 г. – Москва: Спарк, 1995. – С. 392.

14. Синайский В. И. Русское гражданское право / В. И. Синайский. – Москва: Статут, 2002. – С. 337.

15. Постанова Одеського апеляційного господарського суду від 27.09.2016 у справі № 916/1617/16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/61588969> (дата звернення 10.01.2018).

16. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики : монографія / Н. В. Федорченко. – Київ, 2015. – С. 275.

17. Постанова Вищого господарського суду України від 02 березня 2017 року у справі № 910/4905/16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65229563>.

18. Гражданское право : учебник. Ч. I. / [под ред. А. П. Сергеева, Ю. К. Толстого]. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва: Проспект, 1997. – С. 537.

19. Брагинский М. И., Витрянский В. В. Договорное право. Книга первая: Общие положения / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – 2-е изд. – Москва: Статут, 2007. – С. 714.

Стаття посвячена аналізу поняття і признаков правонарушень в сфері отношений по виконанню проектних робіт. Обосновано, що порушення подрядних договорів є родовою категорією, оскільки охоплює такі поняття, як невиконання і ненадлежаще виконання такого обов'язку. Признаками порушення сторонами обов'язків в сфері виконання проектних робіт є: а) відхилення порушителя від договірних умов по будь-якому з елементів належного виконання; б) невиконання або ненадлежаще виконання безпосередніх обов'язків, що входять до змісту договору подряду на виконання проектних робіт; в) протиправність. Встановлено, що об'єктом порушення обов'язку по виконанню проектних робіт є обов'язок (обов'язки) контрагентів, що входять до його змісту.

Ключевые слова: договір подряду на виконання проектних робіт, модус виконання, правонарушення, невиконання, ненадлежаще виконання, склад цивільного правонарушення, правові наслідки, протиправність.

The article is devoted to the analysis of the concept and features of offenses in the field of relations for the carrying out design works. It is substantiated that breach of contractor's agreements is a generic category, since it covers such concepts as non-performance and improper performance of such an obligation. The features of violation by the parties of obligations in the field of design works are: a) the rejection of the offender from the contractual terms of any of the elements of execution; b) non-fulfillment or improper performance of direct duties, which constitute the content of contract on carrying out design works; c) wrongfulness. It is established that the object of violation of the obligation on carrying out design works is the duty (duties) of the contractors, which make up its contents.

Key words: contract on carrying out design works, modus of execution, offense, non-fulfillment, improper execution, composition of a civil law offense, legal consequences, wrongfulness.

